

LIQUIDACIÓ DE COMPTES

EXERCICI 2017

Andorra la Vella, 19 de març del 2018

ÍNDIX

I. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA DE L'EXERCICI 2017.....	4
1. Execució pressupostària.....	5
1.1. Resultat de l'exercici 2017.....	5
1.2. Liquidació del pressupost d'ingressos.....	5
1.3. Pressupost de despeses de l'exercici 2017 i modificacions de crèdit.....	8
1.4. Liquidació de pressupost de despeses.....	9
1.5. Classificació administrativa i funcional.....	11
II. COMPTES ANUALS DE L'EXERCICI 2017.....	12
2. Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017.....	13
3. Romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2017.....	13
4. Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017.....	14
5. Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017.....	14
6. Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017.....	15
7. Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017.....	16
8. Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017.....	17
9. Notes Explicatives.....	17
1. Informació general.....	17
2.1 Bases de presentació.....	17
2.2 Normes comptables significatives.....	18
3. Ingressos de taxes.....	27
4. Transferències.....	27
5. Venda de béns.....	27
6. Ingressos financers.....	27
7. Despeses de personal.....	27
8. Retribucions al Consell d'Administració i a l'alta direcció.....	27
9. Amortitzacions i depreciaió.....	28
10. Despeses generals.....	28
11. Efectiu i equivalents d'efectiu.....	29

12. Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	29
13. Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació.....	29
14. Propietat, planta i equipament	29
15. Actius intangibles – software.....	30
16. Comptes a pagar.....	30
17. Fets posteriors al tancament	30

I. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA DE L'EXERCICI 2017

En seguiment a l'article 39 de la Llei de les Finances Públiques i l'apartat 2 de l'article 79 de la Llei 37/2014, d l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar es presenta la següent liquidació de comptes de l'exercici 2017:

1. Execució pressupostària

1.1. Resultat de l'exercici 2017

El quadre següent presenta l'execució de les despeses i dels ingressos del CRAJ de l'exercici pressupostari 2017:

Concepte	Pressupost Inicial 2017	Pressupost Final 2017	Execució 2017	% Execució / Pressupostat	Execució 2016	Variació 2017-2016
Ingressos Corrents	384.781,82	384.781,82	397.220,49	103,23%	375.635,59	21.584,90
Despeses de funcionament ¹	-383.781,82	-458.667,01	-327.732,46	71,45%	-272.036,49	-55.695,97
Ingressos de capital	2.303,28	2.303,28	2.303,28	100,00%	1.862,86	440,42
Despeses de capital	-2.303,28	-2.303,28	-2.303,28	100,00%	-1.862,86	-440,42
Superàvit o dèficit de gestió	1.000,00	-73.885,19	69.488,03	-94,05%	103.599,10	-34.111,07
Despeses financeres	-1.000,00	-1.354,81	-1.354,81	100,00%	-29,43	-1.325,38
Superàvit o dèficit de caixa	0,00	-75.240,00	68.133,22	-90,55%	103.569,67	-35.436,45
Actius financers (ingressos)	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00
Passius financers (ingressos)	0,00	699.900,00	699.900,00	100,00%	0,00	699.900,00
Actius financers (despeses)	0,00	-699.900,00	-699.900,00	100,00%	-200,00	-699.700,00
Passius financers (despeses)	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00
Superàvit o dèficit	0,00	-75.240,00	68.133,22	-90,55%	103.369,67	-35.236,45

L'anàlisi de l'execució pressupostària de l'exercici 2017 s'elabora en relació amb el pressupost vigent i la comparació amb l'exercici anterior.

El resultat de l'execució pressupostària de l'exercici 2017 és de 68.133,22 euros positius, a diferència de l'exercici 2016 amb un resultat de 103.569,67 euros positius.

El resultat de gestió de l'exercici 2017 és d'un superàvit de 69.488,03 euros, amb un decrement de 34.111,07 euros respecte a l'exercici 2016.

1.2. Liquidació del pressupost d'ingressos

El detall dels ingressos liquidats a l'exercici 2017 i la seva variació respecte a l'any anterior es mostren a continuació:

DESCRIPCIÓ	Pressupost 2017	Liquidat 2017	Cobrat 2017	Liquidat 2016	Diferència 2017-2016	Variació %
TAXES I ALTRES INGRESSOS	83.890,00	94.950,00	94.950,00	13.170,00	81.780,00	620,96%
TAXES	83.890,00	61.500,00	61.500,00	13.170,00	48.330,00	366,97%
ALTRES TAXES	83.890,00	61.500,00	61.500,00	13.170,00	48.330,00	366,97%
<i>Taxes del joc d'atzar</i>	<i>83.890,00</i>	<i>61.500,00</i>	<i>61.500,00</i>	<i>13.170,00</i>	<i>48.330,00</i>	<i>366,97%</i>
VENDA DE BÉNS	0,00	33.450,00	33.450,00	0,00	33.450,00	-
IMPRESSOS	0,00	33.450,00	33.450,00	0,00	33.450,00	-
<i>Plec de bases</i>	<i>0,00</i>	<i>33.450,00</i>	<i>33.450,00</i>	<i>0,00</i>	<i>33.450,00</i>	<i>-</i>
TRANSFERÈNCIES CORRENTS	300.891,82	300.891,82	300.891,82	362.465,59	-61.573,77	-16,99%
TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	300.891,82	300.891,82	300.891,82	362.465,59	-61.573,77	-16,99%
ALTRES SUBVENCIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT	300.891,82	300.891,82	300.891,82	362.465,59	-61.573,77	-16,99%
<i>Transferència del Govern d'Andorra</i>	<i>300.891,82</i>	<i>300.891,82</i>	<i>300.891,82</i>	<i>362.465,59</i>	<i>-61.573,77</i>	<i>-16,99%</i>
INGRESSOS PATRIMONIALS	0,00	1.378,67	1.378,67	0,00	1.378,67	-
ALTRES INGRESSOS PATRIMONIALS	0,00	1.378,67	1.378,67	0,00	1.378,67	-
INGRESSOS PROVINENTS INVERSIONS REALS	0,00	1.378,67	1.378,67	0,00	1.378,67	-
<i>Ingressos provinents inversions reals</i>	<i>0,00</i>	<i>1.378,67</i>	<i>1.378,67</i>	<i>0,00</i>	<i>1.378,67</i>	<i>-</i>
INGRESSOS CORRENTS	384.781,82	397.220,49	397.220,49	375.635,59	21.584,90	5,75%
TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	2.303,28	2.303,28	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%
TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	0,00	2.303,28	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%
ALTRES SUBVENCIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT	2.303,28	2.303,28	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%
<i>Transferència de capital del Govern d'Andorra</i>	<i>2.303,28</i>	<i>2.303,28</i>	<i>2.303,28</i>	<i>1.862,86</i>	<i>440,42</i>	<i>23,64%</i>
INGRESSOS DE CAPITAL	0,00	2.303,28	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%
ACTIUS FINANCERS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
PASSIUS FINANCERS	0,00	699.900,00	699.900,00	0,00	699.900,00	-
INGRESSOS FINANCERS	0,00	699.900,00	699.900,00	0,00	699.900,00	-
TOTAL	387.085,10	1.099.423,77	1.099.423,77	377.498,45	721.925,32	191,24%

L'execució pressupostària a l'exercici 2017 és de 1.099.423,77 euros, un 191,24 % superior a la realitzada l'exercici 2016 (377.498,45 d'euros).

L'increment del pressupost d'ingressos respecte a l'exercici anterior s'explica pels motius següents:

- En primer lloc, s'ingressen uns passius financers per import de 699.900 euros, corresponents fiances abonades per 7 empreses que es troben en el procés de licitació d'una llicència per a instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra.
- En segon lloc han estat onze les empreses que han retirat el plec de condicions, havent assumint cadascuna d'elles el pagament del preu establert per la retirada del document fixat en 3.000 €, que es correspon a la xifra final de 33.000 €.
- I finalment, durant l'exercici 2017 s'ha atorgat la llicència per a l'exploració del joc del bingo, amb la liquidació d'una taxa de 50.000 euros.

1.2.1. Taxes del joc d'atzar

Durant l'exercici 2017 s'han liquidat ingressos en concepte de taxes per l'import de 61.500 €, atorgant un total de 138 llicències de classe E i 54 llicències de classe F, de les quals 111 llicències de classe E es troben subjectes a taxa. En el darrer trimestre de l'any s'atorga la llicència de classe B, per l'explotació del joc del bingo amb una taxa per import de 50.000 €. Les llicències de classe E atorgades i l'import, es detallen en el quadre següent:

Període	Import de la taxa				TOTAL
	0 €	30 €	180 €	500 €	
Núm. llicències atorgades	27	80	20	11	138
Import recaptat	0 €	2.400 €	3.600 €	5.500 €	11.500 €

1.2.2. Plec de bases

Durant el primer trimestre del 2017 es procedeix a la licitació d'una llicència per a l'explotació del joc del bingo, segons edicte de licitació publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Tres empreses han retirat el plec de condicions, havent assumint cadascuna d'elles el pagament del preu establert per la retirada del document fixat en 150 €, que es correspon a la xifra final de 450 €.

Durant el tercer trimestre del 2017 es procedeix a la licitació d'una llicència per a instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra, segons edicte de licitació publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Han estat onze les empreses que han retirat el plec de condicions, havent assumint cadascuna d'elles el pagament del preu establert per la retirada del document fixat en 3.000 €, que es correspon a la xifra final de 33.000 €.

1.2.3. Transferència del Govern d'Andorra

S'aprova el pressupost per a l'exercici 2017 en data 1 de març del 2017 amb l'entrada en vigor de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

S'ha ingressat la totalitat de la subvenció atorgada pel Govern d'Andorra en concepte de transferències corrents per un import de 300.891,82 €.

S'ha ingressat la totalitat de la subvenció atorgada pel Govern d'Andorra en concepte de transferències de capital per un import de 2.303,28 €.

1.2.4. Ingressos provinents inversions reals

S'ha realitzat una inversió de fons a curt termini amb l'import de 699.900 euros corresponents a les fiances rebudes de 7 de les empreses que estan en el procés de licitació d'una llicència per a instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra.

Aquesta inversió ha generat ingressos per import de 1.378,67 euros.

1.2.5. Passius financers

Set de les empreses que estan en el procés de licitació d'una llicència per a instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra han realitzat un ingrés en el compte bancari del CRAJ en concepte de fiança, seguint l'establert en la base 13 del Plec de condicions.

1.3. *Pressupost de despeses de l'exercici 2017 i modificacions de crèdit*

1.3.1. Modificacions de crèdit

El resultat de l'execució del pressupost 2017 inclou el pressupost aprovat pel Consell d'Administració de data 20 de setembre del 2016 i les modificacions i ampliacions de crèdits pressupostaris que preveuen els articles 23 a 29 de la Llei general de les finances públiques i els articles 3 a 5 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

El total de crèdits aprovats per la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017 és de 387.085,70 euros i les modificacions pressupostàries introduïdes l'any 2017 són de 775.140 euros.

DESCRIPCIÓ	Pressupost inicial 2017	Modificacions pressupostàries	Pressupost final 2017
Despeses de funcionament	383.781,82	74.885,19	458.667,01
Despeses financeres	1.000,00	354,81	1.354,81
Despeses de transferències corrents	0,00	0,00	0,00
Despeses d'inversió	2.303,28	0,00	2.303,28
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00
Actius financers	0,00	699.900,00	699.900,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00
TOTAL	387.085,10	775.140,00	1.162.225,10

El detall de de les modificacions i ampliacions de crèdits pressupostaris es mostra a continuació:

DESCRIPCIÓ	Pressupost inicial 2017	Compromisos Reconduïts	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables contra ingressos	Modificacions pressupostàries	Pressupost final 2017
Despeses de personal	161.411,25	0,00	0,00	0,00	0,00	161.411,25
Despeses de béns corrents i serveis	222.370,57	75.240,00	-354,81	0,00	74.885,19	297.255,76
Despeses financeres	1.000,00	0,00	354,81	0,00	354,81	1.354,81
Despeses de transferències corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Despeses d'inversió	2.303,28	0,00	0,00	0,00	0,00	2.303,28
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Actius financers	0,00	0,00	0,00	699.900,00	699.900,00	699.900,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	387.085,10	75.240,00	0,00	699.900,00	775.140,00	1.162.225,10

1.3.2. Compromisos reconduïts

Els compromisos reconduïts corresponen a despeses en concepte de treballs realitzats per altres empreses, concretament al subconcepte 22760, "Treballs per altres empreses. Estudis i treballs tècnics".

Durant el 2017 s'ha liquidat un import de 45.980 € corresponent a compromisos reconduïts.

1.3.3. Transferències de crèdit

Es realitzen 4 transferències durant els tres primers trimestres del 2017, les quals principalment corresponen a l'import necessari per fer front als subconceptes 21200, "Reparació i conservació. Edificis i altres construccions"; 22670, "Publicitat i Propaganda"; 22621, "Traduccions i correccions", i finançats principalment amb els subconceptes 22001, "Impressió de documents"; 22710, "Treballs realitzats per empreses de seguretat"; 22760, "Treballs realitzats per empreses. Estudis i treballs tècnics" i s'han hagut de finançar despeses de capítol 3 per cobrir les comissions realitzades amb la constitució dels fons d'inversió.

1.3.4. Crèdits ampliables contra ingressos

El moviment de crèdit ampliable contra ingressos s'esdevé arrel de les aportacions de les 7 empreses, tal com indiquem en el punt 1.2.5 d'aquest informe i la decisió del CRAJ de fer una aportació en fons d'inversió per donar rendibilitat a aquestes.

1.4. Liquidació de pressupost de despeses

El total d'obligacions executades a l'exercici 2017 representen un 88,73% del pressupost de despeses final.

El detall de les despeses liquidades i la seva variació respecte a l'exercici 2017 es mostra a la taula següent:

CAPÍTOL	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Execució 2017	% Execució / Press. Final	Execució 2016	% Variació 2017-2016
DESPESES CORRENTS	384.781,82	460.021,82	329.087,27	71,54%	272.065,92	20,96%
Despeses de personal	161.411,25	161.411,25	157.612,08	97,65%	153.221,68	2,87%
Despeses de béns corrents i serveis	222.370,57	297.255,76	170.120,38	57,23%	118.814,81	43,18%
Despeses financeres	1.000,00	1.354,81	1.354,81	100,00%	29,43	4503,50%
Despeses de transferències corrents	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
DESPESES DE CAPITAL	2.303,28	2.303,28	2.303,28	100,00%	1.862,86	23,64%
Despeses d'inversió	2.303,28	2.303,28	2.303,28	100,00%	1.862,86	23,64%
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
ACTIUS I PASSIUS FINANCERS	0,00	699.900,00	699.900,00	100,00%	200,00	349850,00%
Actius financers	0,00	699.900,00	699.900,00	100,00%	200,00	349850,00%
Passius financers	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
TOTAL	387.085,10	1.162.225,10	1.031.290,55	88,73%	274.128,78	276,21%

Durant l'exercici 2017 es presenta un increment de despeses corrents del 20,96% respecte al mateix període del 2016, sobrevingut principalment per les despeses de béns corrents i serveis.

1.4.1. Despeses de personal

La liquidació de despeses de personal del 2017 ha estat de 157.612,08 €, representant un 47,89% del total de despeses corrents i així mateix, corresponent al 97,65% del total pressupostat.

La seva composició és la següent:

	Concepte	Liquidat 2017	Liquidat 2016	Variació absoluta	% Variació 2017-2016
100	Despeses de gratificació	73.091,20	72.800,00	291,20	0,40%
110	Remuneracions bàsiques personal fixe	63.365,50	60.125,00	3.240,50	5,39%
160	Quotes seguretat social	21.155,38	20.296,68	858,70	4,23%
	TOTAL	157.612,08	153.221,68	4.390,40	2,87%

El concepte 100 "Despeses de gratificació" inclou les remuneracions de direcció de l'exercici 2017.

El concepte 110 "Remuneracions bàsiques personal fixe" inclou les remuneracions de 2 persones de l'exercici 2017 i una nova incorporació en el darrer trimestre del mateix exercici.

Aquests dos conceptes es troben incrementats en un 0,4% corresponent a l'aplicació de la variació percentual de l'índex general de preus al consum (IPC) de l'any 2016.

En el concepte 160 "Quotes seguretat social" s'inclou la part corresponent a l'entitat com a despesa a liquidar a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social i ha estat incrementat amb l'aplicació, a partir de l'1 d'abril del 2016, de l'increment de retencions de la branca general i la branca de malaltia de la part empresarial.

1.4.2. Consum de béns corrents i serveis

Al 2017 s'han executat:

	Concepte	Liquidat 2017	Liquidat 2016	Variació absoluta	% Variació 2017-2016
20	LLOGUERS	12.067,65	10.991,02	1.076,63	9,80%
202	Lloguers edificis i altres construccions	11.390,56	10.345,56	1.045,00	10,10%
203	Lloguer de maquinària, instal·lacions i equip.	220,56	285,98	-65,42	-22,88%
206	Lloguer d'equipaments per a informàtica	456,53	359,48	97,05	27,00%
21	REPARACIÓ, MANTENIMENT I CONSERVACIÓ	5.696,36	1.624,56	4.071,80	250,64%
212	Reparació i conservació. Edificis i altres constr.	2.748,35	0,00	2.748,35	-
213	Repar. i conservació. Maquinària, instal. i equip.	211,09	330,03	-118,94	-36,04%
215	Reparació i conservació. Mobiliari i efectes	446,22	0,00	446,22	-
216	Reparació i conservació d'equipaments informàtics	2.290,70	1.294,53	996,17	76,95%
22	MATERIAL, SUBMINISTRAMENT I ALTRES	151.016,25	97.615,10	53.401,15	54,71%
220	Material d'oficina	1.974,64	2.112,33	-137,69	-6,52%
221	Subministraments	881,13	749,52	131,61	17,56%
222	Comunicacions	2.450,87	1.965,76	485,11	24,68%
223	Transport	0,00	0,00	0,00	-
224	Primes d'assegurances	343,46	331,39	12,07	3,64%
226	Altres serveis	11.825,65	5.009,45	6.816,20	136,07%
227	Treballs realitzats per altres empreses	133.540,50	87.446,65	46.093,85	52,71%
23	INDEMNITZACIONS PER SERVEIS	1.340,12	8.584,13	-7.244,01	-84,39%
230	Reemborsament de dietes	149,55	5.013,31	-4.863,76	-97,02%
231	Locomoció	1.190,57	3.570,82	-2.380,25	-66,66%
	TOTAL	170.120,38	118.814,81	51.305,57	43,18%

En l'exercici 2017 s'han executat 170.120,38 euros, un 43,18% més que a l'exercici anterior (+51.305,57 euros). Aquest increment en quant a la liquidació de despeses del capítol 2 s'explica principalment per l'increment de 46.093,85 euros en el concepte de Treballs realitzats per altres empreses i concretament en despeses d'assessorament per les licitacions de llicències de classe A, per la licitació d'una llicència per a instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra i classe B, per a l'explotació del joc del bingo.

1.4.3. Despeses financeres

Les despeses financeres executades durant l'exercici 2017 han estat principalment pel pagament de comissions bancàries, despeses de transferències a l'estranger i comissions per cobrament de targetes de crèdit.

1.4.4. Despeses d'inversió

A la finalització del 2017 s'han executat:

Concepte	Liquidat 2017	Liquidat 2016	Variació absoluta	% Variació 2017-2016
60 INVERSIONS NOVES	2.303,28	1.677,83	625,45	37,28%
603 Maquinària, instal·lacions i equipament	0,00	580,95	-580,95	-100,00%
605 Mobiliari i estris	2.022,50	461,43	1.561,07	338,31%
606 Equipaments per a processos d'informació	280,78	635,45	-354,67	-55,81%
64 IMMOBILITZAT IMMATERIAL	0,00	185,03	-185,03	-100,00%
640 Immobilitzat immaterial	0,00	185,03	-185,03	-100,00%
TOTAL	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%

Durant l'exercici 2017 s'ha adquirit mobiliari pel despatx del CRAJ, una trituradora de paper, dos pantalles d'ordinador i una memòria externa

1.4.5. Passius financers

Després dels ingressos rebuts en concepte de fiances, el CRAJ decideix fer una inversió de fons per donar rendibilitat a aquests ingressos rebuts.

1.5. *Classificació administrativa i funcional*

El Consell Regulador Andorrà del Joc, en l'exercici 2017 es liquida en la seva totalitat en l'àrea de serveis generals del CRAJ i s'ha incorporat en el programa 6133 Regulació, control i gestió del joc.

II. COMPTES ANUALS DE L'EXERCICI 2017

2. Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	1.099.423,77	1.076.718,35	22.705,42
Impostos directes	0,00	0,00	0,00
Impostos indirectes	0,00	0,00	0,00
Taxes i altres ingressos	94.950,00	96.328,67	-1.378,67
Transferències corrents	300.891,82	276.807,73	24.084,09
Transferències de capital	2.303,28	2.303,28	0,00
Ingressos patrimonials	1.378,67	1.378,67	0,00
Venda d'inversions reals	0,00	0,00	0,00
Actius financers	0,00	0,00	0,00
Passius financers	699.900,00	699.900,00	0,00
DESPESES (oblig.liquidades)	1.031.290,55	1.031.842,75	-552,20
Despeses de personal	157.612,08	157.612,08	0,00
Consum de béns corrents i serveis	170.120,38	170.672,58	-552,20
Despeses financeres	1.354,81	1.354,81	0,00
Transferències corrents	0,00	0,00	0,00
Inversions reals	2.303,28	2.303,28	0,00
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00
Actius financers	699.900,00	699.900,00	0,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00
RESULTAT	68.133,22	44.875,60	23.257,62

AJUSTOS RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	44.875,60
Altes/Baixes d'immobilitzat	-2.303,28
Altes/Baixes d'actius financers	0,00
Altes/Baixes de passius financers	0,00
Deterioraments/Reversions	0,00
Amortitzacions	2.855,59
Provisions	0,00
Altres casuístiques	22.705,31
RESULTAT AJUSTAT	68.133,22

3. Romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2017

CONCEPTES	IMPORTS
1.- (+) Drets pendents de cobrament	702.203,28
(+) del pressupost corrent	702.203,28
(+) de pressupostos tancats	0,00
(+) d'operacions no pressupostàries	0,00
(-) de cobrament dubtós	0,00
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0,00
2.- (-) Obligacions pendents de pagament	839.089,36
(+) del pressupost corrent	741.143,94
(+) de pressupostos tancats	0,00
(+) d'operacions no pressupostàries	97.945,42
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0,00
3.- (+) Fons líquids	182.315,00
I Romanent de tresoreria afectat	45.428,92
II Romanent de tresoreria no afectat	0,00
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	45.428,92

4. Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

CONCEPTES	IMPORTS
1.- Cobraments	1.099.437,57
(+) Operacions pressupostàries	1.098.397,57
Pressupost corrent	1.097.337,09
Pressupost tancats	1.060,48
(+) Operacions extrapressupostàries	1.040,00
2.- Pagaments	1.032.794,08
(+) Operacions pressupostàries	1.003.624,41
Pressupost corrent	990.130,14
Pressupost tancats	13.494,27
(+) Operacions extrapressupostàries	29.169,67
Flux de tresoreria (1+2)	66.643,49
Saldo inicial de tresoreria 31/12/16	115.671,51
3. Saldo final de tresoreria 31/12/17	182.315,00

5. Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

ACTIUS	2017	2016
Actius corrents	884.518,28	116.761,99
Efectius i equivalents a l'efectiu	182.315,00	115.671,51
Actius financers	699.900,00	0,00
Comptes a cobrar	2.303,28	1.090,48
Inventaris	0,00	0,00
Pagaments anticipats	0,00	0,00
Actius en estat de venda	0,00	0,00
Actius no corrents	10.126,88	1.906,48
Actius financers	240,00	240,00
Propietats d'inversió	0,00	0,00
Propietat, planta i equipament	9.674,92	1.481,45
Actius intangibles	211,96	185,03
Actius totals	894.645,16	118.668,47

PASSIUS	2017	2016
Passius corrents	839.089,36	13.391,31
Comptes a pagar	139.189,36	13.391,31
Passius financers	699.900,00	0,00
Provisions a curt termini	0,00	0,00
Beneficis als treballadors	0,00	0,00
Pensions	0,00	0,00
Cobraments anticipats	0,00	0,00
Passius no corrents	0,00	0,00
Passius financers	0,00	0,00
Provisions a llarg termini	0,00	0,00
Beneficis als treballadors	0,00	0,00
Pensions	0,00	0,00
Passius totals	839.089,36	13.391,31

ACTIUS NETS/PATRIMONI	2017	2016
Capital	0,00	0,00
Reserves	0,00	0,00
Resultats d'exercicis anteriors	10.680,20	40,00
Resultat de l'exercici	44.875,60	105.237,16
Interessos minoritaris	0,00	0,00
Ajustos per canvi de valor	0,00	0,00
Total actius nets/patrimoni	0,00	0,00
Total passiu i patrimoni	894.645,16	118.668,47

6. Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	2017	2016
Ingressos		
Impostos	0,00	0,00
Quotes, multes, penalitzacions i llicències	61.500,00	13.170,00
Ingressos per transaccions amb contraprestació	0,00	0,00
Transferències d'altres entitats governamentals	280.489,68	364.328,45
Ingressos financers	0,00	0,00
Altres ingressos	34.828,67	2,01
Ingressos totals	376.818,35	377.500,46
Despeses		
Sous, salaris i beneficis als treballadors	157.612,08	153.221,68
Subvencions i altres pagaments per transferències	0,00	0,00
Subministraments i material pel consum	0,00	0,00
Altres despeses de gestió ordinària	171.475,19	118.844,24
Despeses de depreciació i amortització	2.855,59	196,38
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament	0,00	0,00
Altres despeses	-0,11	1,00
Despeses financeres	0,00	0,00
Despeses totals	331.942,75	272.263,30
Participació en resultat positiu (estalvi) d'associades	0,00	0,00
Resultat (estalvi o desestalvi) del període	44.875,60	105.237,16
Atribuïble a:		
Propietaris de l'entitat controladora	0,00	0,00
Interessos minoritaris	0,00	0,00
	0,00	0,00

7. Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/patrimoni
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total		
Saldo a 31 de desembre de 2015	0,00	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00	0,00
Canvis en polítiques comptables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo reexpressat	0,00	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00	0,00
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016					0,00		
Guany per la revaluació de propietats, planta i equipament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	-92.929,47	-92.929,47	0,00	0,00
Resultat positiu (estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	103.569,67	103.569,67	0,00	0,00
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	10.640,20	10.640,20	0,00	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	0,00	0,00	0,00	10.680,20	10.680,20	0,00	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat	0,00	0,00	0,00	10.680,20	10.680,20	0,00	0,00
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	44.875,60	44.875,60	0,00	0,00
Resultat negatiu (desestalvi) del període	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	44.875,60	44.875,60	0,00	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2017	0,00	0,00	0,00	55.555,80	55.555,80	0,00	0,00

8. Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos	61.740,00	13.400,00
Venda de béns i serveis	33.450,00	0,00
Subvencions	300.891,82	362.465,59
Interessos rebuts	1.378,67	0,00
Altres cobraments	699.900,00	285,86
Pagaments		
Costos dels treballadors	157.340,28	150.855,87
Pensions	0,00	0,00
Proveïdors	144.273,83	111.695,93
Interessos pagats	0,00	0,00
Altres pagaments	28.129,67	18.068,08
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	767.616,71	95.531,57
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	-2.303,28	-1.042,38
Cobraments per venda de planta i equipament	820,48	1.042,38
Cobraments per venda d'inversions	0,00	0,00
Compra de valors en moneda estrangera	-699.900,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	-701.382,80	0,00
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	0,00	0,00
Reemborsament de préstecs	0,00	0,00
Distribució/dividends al govern	0,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	0,00	0,00
Incrementes/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	0,00	0,00
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	115.671,51	20.139,94
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	181.905,42	115.671,51

9. Notes Explicatives

1. Informació general

Els estats financers de l'entitat per l'exercici tancat el 31 de desembre de 2016 van ser aprovats pel Consell d'Administració del CRAJ amb data 21 de març del 2017. L'activitat principal de l'entitat és desenvolupar la regulació i el control de l'oferta de jocs d'atzar al Principat d'Andorra. La seu de l'entitat es troba a la tercera planta de l'edifici Thaïs, ubicat al número 9 del carrer Doctor Vilanova, d'Andorra la Vella.

2.1 Bases de presentació

Els estats financers de l'entitat han estat formulats d'acord amb les Normes Internacionals de Comptabilitat del Sector Públic, NICSP (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) per a les entitats governamentals i amb les Normes Internacionals d'Informació Financera, NIIF, per a les Empreses Públiques.

Els estats financers de l'entitat es presenten en euros, que és la moneda funcional de l'entitat. Les normes comptables han estat aplicades de forma consistent en tots els exercicis presentats.

Els estats financers s'han preparat en base al cost històric, excepte en els casos en que s'indiqui el contrari. L'estat de fluxos d'efectiu s'ha preparat utilitzant el mètode directe. Els estats financers han estat preparats d'acord amb la base de meritació.

2.2 Normes comptables significatives

a) Reconeixement d'ingressos

- *Ingressos de transaccions sense contraprestació*

Taxes

L'entitat reconeix els ingressos de taxes quan succeeix l'acte i es compleix el criteri de reconeixement de l'actiu. En la mesura que existeixi una condició relacionada que podria suposar un passiu per retornar l'import, es reconeix un ingrés diferit en comptes d'un ingrés. Els altres ingressos sense contraprestació es reconeixen quan és probable que flueixin a l'entitat els beneficis econòmics futurs o el potencial de servei associat a l'actiu i que puguin ser mesurats de forma fiable.

Transferència d'altres entitats governamentals

Els ingressos de transaccions sense contraprestació amb altres entitats governamentals es mesuren a valor raonable i es reconeixen quan s'obté el control sobre l'actiu (caixa, béns, serveis i propietat) si la transferència està lliure de condicions i si és probable que els beneficis econòmics o el potencial de servei associat a l'actiu flueixin a l'Entitat i es puguin mesurar de forma fiable.

- *Ingressos de transaccions amb contraprestació*

Venda de béns

Els ingressos de la venda de béns es reconeix al moment d'entrega dels béns.

Ingressos per interessos

Els ingressos per interessos es meriten utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu. El tipus d'interès efectiu descompta els fluxos de caixa futurs estimats en els anys de vida útil de l'actiu financer en el valor comptable d'aquest actiu. El mètode aplica aquest tipus d'interès al principal pendent per determinar l'ingrés per interessos cada període.

b) Impostos

- *Impost sobre beneficis*

El CRAJ no es troba exempt per l'impost sobre beneficis en seguiment a la Disposició final setena de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

c) Propietat, planta i equipament

Tots els elements de propietat, planta i equipament es registren al cost minorats per l'amortització i les pèrdues per deteriorament. El cost inclou les despeses que són

directament atribuïbles a l'adquisició dels elements. Quan hi ha parts significatives de l'element de propietat, planta i equipament que han de ser reemplaçades cada cert temps, l'entitat reconeix aquestes parts com actius individuals amb vides útils específiques i les amortitza conseqüentment. Igualment, quan es realitzen grans reparacions, els costos es reconeixen en l'import comptable com un reemplaçament si es compleix el criteri de reconeixement. Totes les altres reparacions i costos de manteniment es reconeixen com a superàvit o dèficit quan s'incorren. Quan un actiu s'adquireix en una transacció sense contraprestació de consideració insignificant, l'actiu es mesura inicialment al seu valor raonable.

L'amortització dels actius es registra de forma lineal al llarg de la vida útil de l'actiu. L'amortització es realitza a quotes calculades per tal de repartir el cost o el valor de l'actiu menys qualsevol valor residual al llarg de la seva vida útil restant:

	Anys min.	Anys max.
Construccions	30	40
Infraestructures	30	40
Instal·lacions Elèctriques	8	12
Instal·lacions de Telecomunicacions	8	12
Altres immobilitzats materials	2	10

L'altre immobilitzat material està compost principalment de mobiliari.

Els valors residuals i les vides útils dels actius són revisats, i ajustats de forma prospectiva si s'escau, al final de cada exercici.

El valor en llibres d'un actiu es redueix de forma immediata al seu import recuperable, o a l'import del servei recuperable, si el valor en llibres de l'actiu és superior al seu import recuperable o al servei recuperable estimats.

L'entitat dóna de baixa els elements de propietat, planta i equipament o qualsevol part significativa de l'actiu tant quan ja no se'n disposa com quan ja no s'esperen beneficis econòmics o potencial de servei futurs de la seva utilització. Qualsevol diferència entre el valor recuperable i el valor net comptable de l'actiu es reconeix com un ingrés o una pèrdua en el període en que es dóna de baixa.

d) Arrendaments

El CRAJ com a arrendatari

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les seves condicions es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els actius classificats com a arrendaments financers es registren a l'inici de l'arrendament al valor raonable de la propietat arrendada o, si és inferior, al valor present dels pagaments mínims futurs. L'entitat també reconeix el passiu per arrendament associat a l'inici de l'arrendament. El passiu registrat es mesura com al valor present dels pagaments mínims futurs de l'arrendament al moment inicial.

Posteriorment al reconeixement inicial, els pagaments per arrendament es reparteixen entre càrregues financeres i reducció del passiu per arrendament per tal d'arribar a un tipus d'interès constant del saldo pendent del passiu. Les càrregues financeres es reconeixen com un superàvit o un dèficit com a costos financers.

Els actius que es posseeixen sota un arrendament financer s'amortitzen al llarg de la seva vida útil. De totes maneres, si no es té la certesa de que l'entitat obtindrà la propietat de l'actiu al final del període d'arrendament, l'actiu s'amortitza al llarg del menor entre la vida útil estimada de l'actiu i el la durada de l'arrendament.

Els arrendament operatius són aquells en que no es transfereixen substancialment a l'Entitat els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els arrendaments operatius es reconeixen com una despesa operativa com un superàvit o un dèficit de forma lineal al llarg del període d'arrendament.

e) Actius intangibles

Els actius intangibles adquirits es reconeixen al cost. El cost d'un actiu intangible adquirit en una transacció sense contraprestació és el seu valor raonable a la data de la transacció. Posteriorment al reconeixement inicial, els actius intangibles es registren al cost menys l'amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament. Els actius intangibles generats internament, excepte els costos de desenvolupament activables, no es capitalitzen i una despesa es registra com a superàvit o dèficit al període en que s'incorre en la despesa.

La vida útil dels actius intangibles s'avalua com a finita o infinita.

Els actius intangibles amb una vida útil finita s'amortitzen al llarg de la seva vida útil:

	Anys min.	Anys max.
Marques i patents	2	5
Aplicacions informàtiques	1	3

En els actius intangibles amb una vida útil finita es realitza una avaluació de deteriorament en cas que hi hagi indicis de deteriorament.

El període d'amortització i el mètode d'amortització, per als actius intangibles amb una vida útil finita, es revisen al tancament de cada exercici. Els canvis en la vida útil o en el patró esperat de consum dels beneficis econòmics que es desprenen de l'actiu modifiquen el període o el mètode d'amortització i es tracten com a canvis en les estimacions comptables. La despesa per amortització d'un actiu intangible amb una vida útil finita es reconeix com un superàvit o un dèficit.

Els guanys o pèrdues que sorgeixen de la baixa en comptes d'un actiu intangible es mesuren com la diferència entre els ingressos obtinguts de la baixa i el seu valor en llibres es reconeixen com un superàvit o una dèficit al moment en que es dona de baixa.

f) Instruments financers

- Actius financers

Reconeixement inicial i mesurament

Els actius financers dins de l'abast de la NICSP 29 Instruments Financers: Reconeixement i Mesura es classifiquen com actius financers al valor raonable amb canvis a resultats o actius financers al cost amortitzat. L'entitat determina la classificació dels seus actius financers al moment del reconeixement inicial.

Les compres o vendes d'actius financers que requereixen l'entrega dels actius en un període de temps establert per regulació o per convenció al mercat es reconeixen a la data de la transacció, és a dir, la data en que l'entitat realitza la compra o la venda de l'actiu.

Els actius financers de l'entitat inclouen: tresoreria i dipòsits a curt termini, comptes a cobrar i altres deutors i fons d'inversió a llarg termini.

Mesurament posterior

El mesurament posterior dels actius financers depèn de la seva classificació.

Actius financers a valor raonable amb canvis a resultats

Els actius financers a valor raonable amb canvis a resultats inclouen actius financers mantinguts per a la negociació i actius financers designats al moment del reconeixement inicial com a actius financers a valor raonable amb canvis a resultats. Els actius financers es classifiquen com a mantinguts per a negociar si s'adquireixen amb el propòsit de vendre'ls o recomprar-los en el curt termini. Els derivats, incloent derivats implícits també es classifiquen com a mantinguts per a la negociació excepte que siguin designats com a instruments de cobertura. Els actius financers a valor raonable amb canvis a resultats es registren a l'estat de posició financera al valor raonable amb els canvis en el seu valor raonable registrats al superàvit o dèficit de l'exercici.

Actius financers mantinguts fins al venciment

Els actius financers no derivats amb pagaments fixos o determinables i venciments fixes es classifiquen com a cost amortitzat quan l'entitat té la intenció i la capacitat per mantenir-los fins al venciment. Posteriorment al mesurament inicial, els actius financers al cost amortitzat es mesuren al cost amortitzat utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu, menys el deteriorament. El cost amortitzat es calcula tenint en compte qualsevol descompte o prima en el moment de l'adquisició i les taxes o costos que són part integral del tipus d'interès efectiu. Les pèrdues que sorgeixen del deteriorament es registren al superàvit o dèficit de l'exercici.

Baixa en comptes

L'entitat dona de baixa en comptes un actiu financer o, si és aplicable, una part de l'actiu financer com una part d'un grup d'actius financers similars quan:

- Els drets de rebre fluxos d'efectiu de l'actiu han expirat o s'han cancel·lat.
- L'entitat ha transferit els seus drets a rebre fluxos d'efectiu de l'actiu o ha assumit una obligació de pagar la totalitat dels fluxos d'efectiu rebuts a un tercer sense un retard significatiu; i tampoc: a) l'entitat ha transferit substancialment tots els riscos i beneficis de l'actiu; o b) l'entitat tampoc ha transferit ni ha retingut substancialment tots els riscos i beneficis de l'actiu, però n'ha transferit el control

Deteriorament d'actius financers

L'entitat a cada data de tancament si existeix evidència objectiva de que un actiu financer o un grup d'actius financers estiguin deteriorats. S'atribueix un deteriorament a un actiu financer o un grup d'actius financers si, i només si, hi ha evidència objectiva d'un deteriorament com a resultat d'un o més successos que hagin succeït després del reconeixement inicial de l'actiu i que aquest succés tingui un impacte en els fluxos d'efectiu futurs estimats de l'actiu financer o de l'entitat d'actius financers que pot ser estimat de forma fiable. L'evidència de deteriorament pot incloure els següents indicadors:

- Els deutors o un grup de deutors estan tenint dificultats financeres significants.
- Incompliment dels pagaments del principal o dels interessos.
- Probabilitat de que els deutors entrin en fallida o altres reorganitzacions financeres.
- Les dades observables indiquen una disminució mesurable dels fluxos d'efectiu estimats (per exemple, canvis en les condicions econòmiques que condueixin a incompliments).
- *Passius financers*

Reconeixement inicial i mesurament

Els passius financers dins de l'abast de la NICSP 29 es classifiquen com a passius financers a valor raonable amb canvis a resultats o com a passius financers al cost amortitzat. L'entitat determina la classificació dels passius financers al moment del reconeixement inicial.

Tots els passius financers es reconeixen inicialment al valor raonable i, en el cas dels passius financers a cost amortitzat, s'afegeixen els costos de transacció directament atribuïbles.

Els passius financers de l'entitat inclouen comptes a pagar i altres creditors, préstecs i emissions de bons i lletres del tresor.

Mesurament posterior

El mesurament posterior dels passius financers depèn de la seva classificació.

Passius financers a valor raonable amb canvis a resultats

Els passius financers a valor raonable amb canvis a resultats inclouen passius financers mantinguts per a la negociació i passius financers designats al moment inicial de reconeixement com a passius financers a valor raonable amb canvis a resultats.

Els passius financers es classifiquen com a mantinguts per a negociar si s'adquireixen amb el propòsit de vendre'ls en el curt termini. Aquesta categoria inclou instruments financers derivats utilitzats per l'entitat que no són designats com a instruments de cobertura en les relacions de cobertura que es defineixen a la NICSP 29.

Els guanys o pèrdues dels passius mantinguts per a negociar es reconeixen al superàvit o dèficit de l'exercici.

Baixa en comptes

Un passiu financer es dona de baixa quan l'obligació del passiu disminueix, es cancel·la o expira.

Quan un passiu financer existent es reemplaça per un altre del mateix prestador amb condicions substancialment diferents, o les condicions d'un passiu existent es modifiquen de forma substancial, aquest canvi o modificació es tracta com una baixa en comptes del passiu original i el reconeixement d'un nou passiu, i la diferència dels valors en llibres respectius es reconeix al superàvit o dèficit de l'exercici.

Compensació d'instruments financers

Els actius i passius financers es compensen a l'import net presentat a l'estat de posició financera consolidat si, i només si, existeix un dret legal actual executable de compensar els imports reconeguts i hi ha la intenció de cancel·lar de forma neta, o de realitzar els actius i cancel·lar els passius simultàniament.

Valor raonable en instruments financers

El valor raonable dels instruments financers que es negocien en mercats actius a cada data de tancament es determina amb referència als preus de mercats cotitzats, sense cap deducció dels costos de transacció.

g) Efectiu i equivalents a l'efectiu

L'efectiu i equivalents a l'efectiu inclouen caixa i efectiu als bancs, dipòsits a curt termini i inversions altament líquides amb un venciment original de tres mesos o menys, que són convertibles ràpidament a quantitats conegudes d'efectiu i que estan subjectes a risc de canvi de valor insignificant. Per al propòsit de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, l'efectiu i els equivalents a l'efectiu inclouen efectiu i dipòsits a curt termini tal i com s'han definit anteriorment, nets de descoberts bancaris.

h) Provisions

Les provisions es reconeixen quan l'entitat té l'obligació present com a resultat de successos passats, la cancel·lació de la qual és probable que origini una sortida de

recursos, però que resulta indeterminada en quant al seu import i/o moment de cancel·lació i que es pot realitzar una estimació fiable de l'import de l'obligació.

Si l'entitat espera que alguna o totes les provisions seran reemborsades, per exemple, sota un contracte d'assegurança, el reemborsament es reconeix com un actiu separat només quan el reemborsament és virtualment cert.

La despesa relacionada amb qualsevol provisió es presenta a l'estat de rendiment financer net de qualsevol reemborsament.

i) Natura i propòsit de les reserves

L'entitat crea i manté reserves per a alguns requeriments específics.

- *Fons de reserva*

El CRAJ ha de crear un fons de reserva quan generi beneficis propis en seguiment a l'article 81.4 la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

j) Canvis en polítiques comptables i estimacions

L'entitat reconeix els efectes de canvis en polítiques comptables de forma retrospectiva. Els efectes dels canvis en polítiques comptables s'apliquen de forma prospectiva si l'aplicació retrospectiva és impracticable.

El CRAJ ha aplicat un canvi comptable activant els béns d'actiu cedits pel Govern d'Andorra amb la constitució de l'entitat.

k) Beneficis als treballadors

- *Beneficis als treballadors a curt i a llarg termini*

El cost dels beneficis als treballadors a curt termini, com ara les indemnitzacions, es reconeixen en el període en que els treballadors presten el servei relacionat. L'entitat reconeix el cost esperat dels bonus per rendiment només quan l'entitat té una obligació present legal o constructiva a fer aquest pagament, i es pot realitzar una estimació fiable.

l) Transaccions en moneda estrangera

Les transaccions en moneda estrangera es comptabilitzen inicialment al tipus de canvi corrent de la data de la transacció. Els creditors i deutors en moneda estrangera es reflecteixen a l'estat de posició financera al tancament de l'exercici aplicant el tipus de canvi a la data del tancament. Les diferències de canvi que sorgeixen dels canvis en el tipus de canvi entre el que s'havia registrat inicialment i el de la data de tancament es reconeixen com un ingrés una despesa del període en que sorgeixen.

m) Informació pressupostària

El pressupost anual es prepara amb el criteri de caixa, és a dir, tots els costos planejats i els ingressos es presenten en un estat individual per determinar les

necessitats de l'entitat. Com a resultat de l'adopció de la base de meritació per al pressupost, no hi ha diferències d'entitat o de temps que requereixin conciliació entre els actuals imports comparables i els imports presentats com a estat financer separat en l'estat de comparació entre el pressupost i els imports actuals. A les notes dels estats financers anuals s'inclouen comentaris explicatius; primer, les raons pel creixement o decreixement del pressupost, seguides per detalls de les desviacions de cada capítol d'ingrés o despesa.

Els imports del pressupost estan aprovats pel Consell General tan a l'inici i durant l'exercici, seguits d'un període de consulta pública.

n) Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

La preparació dels estats financers de l'entitat en conformitat amb les NICSP requereix que els gestors realitzin judicis, estimacions i assumpcions que afecten els imports presentats d'ingressos, despeses, actius i passius, i el desglossament de passius contingents, al tancament de l'exercici. Tot i això, la incertesa d'aquestes estimacions i assumpcions podria provocar que els resultats requereixin ajustaments materials a l'import en llibres dels actius o passius afectats en períodes futurs.

- Judicis

En el procés d'aplicació de les polítiques comptables de l'entitat, s'han realitzat judicis, que tenen efectes significatius en els imports reflectits als estats financers.

- Estimacions i assumpcions

Les assumpcions clau sobre el futur i altres fonts d'estimació de la incertesa a la data de tancament, que tenen un risc significatiu de provocar ajustaments materials als imports en llibres dels actius i passius en el pròxim exercici, es descriuen a sota. L'entitat basa les seves assumpcions i estimacions en paràmetres disponibles a la data de preparació dels estats financers. Tot i això, circumstàncies existents i assumpcions sobre esdeveniments futurs podrien canviar degut a canvis en el mercat o circumstàncies que es troben fora del control de l'entitat. Aquests canvis es reflecteixen en les assumpcions quan succeeixen.

- Vides útils i valors residuals

Les vides útils i els valors residuals dels actius s'avaluen utilitzant els següents indicadors per obtenir el potencial d'ús futur i el valor de disposició:

- La condició de l'actiu basat en l'avaluació d'experts que treballen per a l'Entitat.
- La natura de l'actiu, la seva susceptibilitat i adaptabilitat a canvis en la tecnologia i els processos.
- La natura dels processos en que s'utilitza l'actiu.
- Disponibilitat de fons per reemplaçar l'actiu.
- Canvis en el mercat en relació a l'actiu.

- *Estimació del valor raonable - instruments financers*

Quan el valor raonable dels actius i passius financers registrat a l'estat de posició financera no es poden derivar de mercats actius, el valor raonable es determina utilitzant tècniques de valoració que inclouen el model de fluxos d'efectiu descomptats. Els inputs d'aquests models s'obtenen, quan és possible, de mercats observables, però si no és possible, es requereix judici per establir el valor raonable. Els judicis inclouen la consideració d'inputs com el risc de liquiditat, el risc de crèdit i la volatilitat. Canvis en les assumpcions sobre aquests factors podrien afectar el valor raonable dels instruments financers.

- *Provisions*

Les provisions sorgeixen i els administradors les determinen basant-se en la informació disponible.

Les provisions es mesuren amb la millor estimació dels administradors de la despesa necessària per cancel·lar l'obligació a la data de tancament, i es descompten al valor actual quan l'efecte és material.

S'utilitzen assumpcions per tal de determinar la provisió per rehabilitació dels abocadors. Les àrees dels abocadors es rehabiliten durant anys i es realitza l'assumpció de que aquestes àrees es mantenen a mida igual per un número d'anys.

Es realitzen provisions per determinar el cost estimat en que s'haurà d'incórrer en les obligacions mediambientals a llarg termini, que comprenen despeses en el control de la contaminació i el tancament dels al final de la vida estimada de l'abocador. La provisió es basa en el judici i assessorament d'enginyers qualificats.

Les estimacions es descompten a un tipus de descompte abans d'impostos que reflecteix l'avaluació actual del mercat del valor del diner.

L'increment en la provisió de rehabilitació pel pas del temps es reconeix com una despesa financera a l'estat de rendiment financer.

El cost dels programes per prevenir i controlar la contaminació i rehabilitar el medi ambient es reconeixen com una despesa quan s'incorren.

- *Comptes a cobrar i inversions al cost amortitzat*

L'entitat avalua els préstecs i comptes a cobrar (incloent comptes a cobrar de clients) i les inversions registrades al cost amortitzat al tancament de l'exercici. A l'hora de determinar si s'hauria de reconèixer una pèrdua per deteriorament al superàvit o dèficit de l'exercici, l'entitat avalua els indicadors presents en el mercat per determinar si aquests indicadors suggereixen un deteriorament en els comptes a cobrar i inversions registrades al cost amortitzat.

Si no s'identifiquen deterioraments específics, es realitza un anàlisi del deteriorament dels comptes a cobrar i inversions registrades al cost amortitzat en base a una cartera d'actius financers, basant-se en ràtios històriques ajustades per les condicions i altres

indicadors econòmics, tant nacionals com dels sectors específics, presents a la data de tancament que estan relacionades amb les desviacions de la cartera d'actius.

3. Ingressos de taxes

La distribució dels ingressos tributaris corresponents als exercicis 2017 i 2016, distribuïda per tipologies de taxes, és la següent:

Classificació de taxes	2017	2016
Llicència de classe B	50.000,00	0,00
Llicència de classe E	11.500,00	13.170,00
TOTAL TAXES	61.500,00	13.170,00

4. Transferències

Classificació de transferències	2017	2016
Transferència de Govern	234.509,68	336.198,78
TOTAL	234.509,68	336.198,78

La subvenció s'utilitza per a l'activitat habitual del CRAJ.

L'import de transferència correspon a la totalitat rebuda per Govern menys l'import pendent de retornar al tancament de l'exercici.

5. Venda de béns

Classificació de béns	2017	2016
Plec de bases per llicència de classe A	33.000,00	0,00
Plec de bases per llicència de classe B	450,00	0,00
TOTAL	33.450,00	0,00

6. Ingressos financers

L'import de 1.378,67 euros corresponen als ingressos financers provinents de fons d'inversió a curt termini de l'exercici 2017 contractats en data 16 de novembre del 2017.

7. Despeses de personal

El saldo dels comptes "Despeses de personal" dels exercicis 2017 i 2016 presenta la següent composició (en euros):

Descripció	2017	2016
Sous i salaris	136.456,70	132.925,00
Seguretat social	21.155,38	20.296,68
TOTAL	157.612,08	153.221,68

8. Retribucions al Consell d'Administració i a l'alta direcció

El Consell d'Administració està compost pel ministre encarregat de finances, que el presideix i el ministre encarregat d'interior, que n'és el president suplent. També en formen part una persona designada com a representants de cadascun dels ministeris encarregats de salut, benestar, economia, turisme i cultura.

Els membres del Consell d'Administració no reben cap retribució per part del CRAJ.

Les retribucions percebudes durant els exercicis 2017 i 2016 per l'alta direcció de l'entitat han estat les següents (en euros):

Descripció	2017	2016
Retribució	73.091,20	72.800,00
Despesa de seguretat social	11.329,12	11.116,00
TOTAL	84.420,32	83.916,00

El CRAJ, durant 2017 i 2016, no va concedir bestretes ni crèdits als membres del Consell d'Administració ni a l'alta direcció, ni existeix cap altra obligació concreta, passada, present o futura en matèria de pensions o pagaments de primes d'assegurança.

9. Amortitzacions i depreciació

Amortització i depreciació	2017	2016
Propietat, planta i equipament	2.163,01	2.297,71
Béns intangibles	692,58	186,28
TOTAL	2.855,59	2.483,99

10. Despeses generals

Descripció	2017	2016
Lloguer d'edificis i altres construccions	10.345,56	11.390,56
Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipaments	285,98	220,56
Lloguer d'equipaments per a informàtica	359,48	456,53
Manteniments informàtics	1.294,53	2.290,70
Reparació d'edificis i altres construccions	0,00	2.748,35
Reparació de maquinària, instal·lacions i equipaments	330,03	211,09
Reparació de mobiliari	0,00	446,22
Traduccions i correccions	3.421,62	7.937,40
Neteja	1.730,85	2.123,25
Estudis i treballs tècnics	85.715,80	131.417,25
Primes d'assegurances	331,39	343,46
Comissions bancàries	29,43	1.354,81
Atencions protocol·làries i de representació	1.400,36	3.059,36
Divulgació i publicacions	187,47	100,00
Publicitat i propaganda	0,00	728,89
Energia elèctrica	535,77	688,11
Serveis telefònics	1.928,67	2.133,71
Serveis postals i telegràfics	37,09	317,16
Material d'oficina	1.123,38	989,39
Impressió de documents	166,69	138,99
Premsa i revistes	822,26	846,26
Dietes de personal	5.013,31	149,55
Desplaçament de personal	3.570,82	1.190,57
Altes despeses	213,75	193,02
TOTAL	118.844,24	171.475,19

11. Efectiu i equivalents d'efectiu

Descripció	2017	2016
Bancs	181.905,42	115.371,44
Efectiu	409,58	300,07
TOTAL	182.315,00	115.671,51

12. Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació

Descripció	2017	2016
Govern d'Andorra	2.303,28	820,48
Total deutors no corrents	2.303,28	820,48
TOTAL DEUTORS	2.303,28	820,48

13. Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació

Descripció	2017	2016
Deutors per taxes	0,00	270,00
Total deutors corrents	0,00	270,00
TOTAL DEUTORS	0,00	270,00

14. Propietat, planta i equipament

Descripció	Import a 01-01-17	Altes	Baixes	Traspassos	Valor net a 31-12-17
Maquinària	370,00	0,00	0,00	0,00	370,00
Mobiliari	9.547,01	1.429,86	0,00	0,00	10.976,87
Equips de processos d'informació	2.303,21	873,42	0,00	0,00	3.176,63
Altres immobilitzats materials	56,76	0,00	0,00	0,00	56,76
COST	12.276,98	2.303,28	0,00	0,00	14.580,26
Maquinària	55,50	55,50	0,00	0,00	111,00
Mobiliari	1.891,70	1.969,24	0,00	0,00	3.860,94
Equips de processos d'informació	333,55	556,38	0,00	0,00	889,93
Altres immobilitzats materials	16,95	26,51	0,00	0,00	43,46
DEPRECIACIÓ	2.297,71	2.607,63	0,00	0,00	4.905,34
Maquinària	314,50	-55,50	0,00	0,00	259,00
Mobiliari	7.655,31	-539,38	0,00	0,00	7.115,93
Equips de processos d'informació	1.969,66	317,04	0,00	0,00	2.286,70
Altres immobilitzats materials	39,81	-26,51	0,00	0,00	13,30
VALOR NET	9.979,27	-304,35	0,00	0,00	9.674,92

En seguiment a les NICSP el CRAJ activa els béns cedits pel Govern d'Andorra en el moment de la seva constitució.

15. Actius intangibles – software

Descripció	Import a 01-01-17	Altes	Baixes	Traspassos	Valor net a 31-12-17
Marques i patents	147,67	0,00	0,00	0,00	147,67
Aplicacions informàtiques	498,53	0,00	0,00	0,00	498,53
COST	646,20	0,00	0,00	0,00	646,20
Marques i patents	29,53	29,53	0,00	0,00	59,07
Aplicacions informàtiques	156,75	218,43	0,00	0,00	375,18
DEPRECIACIÓ	186,28	247,96	0,00	0,00	434,24
Marques i patents	118,14	-29,53	0,00	0,00	88,60
Aplicacions informàtiques	341,78	-218,43	0,00	0,00	123,35
VALOR NET	459,92	-247,96	0,00	0,00	211,96

En seguiment a les NICSP el CRAJ activa els béns cedits pel Govern d'Andorra en el moment de la seva constitució.

16. Comptes a pagar

Descripció	2017	2016
Creditors comercials	35.854,29	8.273,35
Administracions públiques	103.335,07	5.117,96
<i> Govern d'Andorra</i>	<i>97.945,42</i>	<i>0,00</i>
<i> Tributs</i>	<i>542,65</i>	<i>618,96</i>
<i> CASS</i>	<i>4.847,00</i>	<i>4.499,00</i>
TOTAL DEUTORS	139.189,36	13.391,31

El termini de pagament establert pel CRAJ és a 30 dies, a comptar de la data de la factura, a excepció de les factures que estan domiciliades pel compte bancari.

Les despeses pagades amb targeta de crèdit tenen un termini inferior, ja que aquest es redueix al càrrec al compte bancari a final de mes.

També hi ha petites despeses pagades amb efectiu, que son pagades en el mateix moment de la compra.

17. Fets posteriors al tancament

Des del 31 de desembre de 2017 i fins a la data de formulació d'aquests comptes anuals no s'ha produït cap fet que, per la seva rellevància, sigui necessari detallar.